

Goedsmoeds stond met de buks aan den schouder (Blz. 462).

Il liet mij langs den stam afglijden, en zoo snel als mijne stijve beenen en mijne gezwollen knie het toelieten verwijderde ik mij.

Met moeite sleurde ik mijn lichaam voort en moest nog lang deze marteling onderstaan, tot het boschpad wijder werd en ik eene open plek bereikte, waar ik op het droge, harde gras neerzonk.

Mijn geest was verdoofd, mijn denkkracht was verlamd...

Ik besefte nog, maar zeer onduidelijk, dat het gevaarlijk was te slapen, maar ik kon geen weerstand bieden en viel in een loomen sluimer.

Hoelang bleef ik in dien toestand?

Ik weet het niet, maar de zon stond hoog aan den hemel, toen ik de oogen opende.

Ik had verschrikkelijken dorst en gansch mijn lichaam rilde van de koorts...

Voor mij stond eene Indiaansche, die mij met wijdgeopende oogen aankeek.

— Drinken, kreunde ik.

De vrouw, in een mantel gehuld, of liever gezegd in iets dat vroeger een mantel moest geweest zijn, maar dat nu verhakkeld en verscheurd was en haar lichaam nauwelijks dekte.

Zij verdween en keerde dadelijk terug met

een aarden pot, knielde en liet mij met volle teugen den drank zwelgen.

De Indiaansche bleef naast mij op de knieën zitten.

— Wie zijt gij?

— Arroz.

— Vanwaar komt gij?

— Van het kamp mijner stamgenooten.

— Wat zoekt gij hier?

— Niets.

— Waar moet gij heen?

— Dat kan ik niet zeggen.

De vrouw liet een schrillen schaterlach hooren, die mij als door merg en been sneed.

— Ik weet genoeg, zei ze.

— Wat weet gij?

— Gij gaat naar het goud...

Hoe kon zij dat weten? Was zij eene toovenares?

— Drinken, zei ik opnieuw, niet omdat ik weer dorst had, maar om het gesprek af te leiden.

Zij laafde mij weer...

— Gij gaat goud zoeken, hernam zij. Zeg niet neen, want ik ben er zeker van.

Ik wilde rechtstaan, maar het been met de verzeerde knie weigerde mij te dragen, plooide en ik zonk terug op het gras.

Ik beet mijne lippen ten bloede, om een smartkreet te stuiten.

— Wat schort er aan uw been? vroeg de vrouw.

Zij scheen alles op te merken of alles te weten.

— Ik heb mijn knie gestooten, en nog eens ergens tegen geslagen en heb toch moeten gaan... Ze is erg gezwollen en ik kan nu niet verder...

— Zoudt ge, op mijn arm leunend eenige stappen kunnen doen?... Ik zal uwe knie genezen, maar ge moet mede naar mijne woning gaan... Ik zal uw been weer goed maken, de koorts weg helpen en dan kunt ge terug de baan op, naar den goudvoorraad... Er ligt ginder veel goud!... Ha, ha, ha!...

Weer liet ze dat schril gelach hooren, dat mij in de ooren klonk als een bovenmenschelijk gegil, dat door het merg mijner beenderen drong.

— Ik zal beproeven met u mede te gaan, antwoordde ik.

Eigenlijk zou ik verkozen hebben daar maar te blijven liggen; want die vrouw boezemde mij een groot wantrouwen in.

Haar gedurig zinspelen op het goud verontrustte mij geweldig, en ik stelde mij de vraag of zij soms geene bewaakster van het edel metaal was, op den weg geplaatst om de menschen te verhinderen naar den voorraad te gaan.

Zij zou mij dan wel weten op te houden of van den goeden weg doen afwijken...

De koorts was er wellicht voor iets tusschen, dat deze afschrikkende gedachten in mijn brein opdoemden.

Zij scheen sterk te wezen, alhoewel ze er oud en versleten uitzag, want zij hielp mij recht en, op haar schouder leunend en om zoo te zeggen op een been voortspringend, geraakte ik in hetgeen zij hare woning noemde.

Tusschen eenige boomen, wier stammen een onregelmatig vierkant vormden op den grond, waren door middel van lianen, op een paar meters hoogte, takken vastgemaakt, dicht naast elkaar, zoodat ze, gedekt met groote en dikke bladeren, een afdak uitmaakten.

De twee zijden en de achtergrond van dat afdak waren zoo dicht bekleed met slingerplanten dat deze als een muur het verblijf beschutten tegen wind en regen.

De voorkant was afgesloten door een groot doek, dat vroeger rood moest geweest zijn, maar nu teenemaal ontkleurd was en op vele plekken scheuren en gaten vertoonde.

In dat verblijf, hetwelk met veel goeden wil eene hut kon worden genoemd, lag een boomstruik, die waarschijnlijk tot zitplaats diende, en daarnaast een hoop droge mos en hard gras, dat het bed der oude vrouw moest wezen.

Eenvoudiger kon het niet.

Ik heb dat 's anderdaags opgemerkt, want toen ik de hut binnenstrompelde liet ik mij op de legerstede zakken en verloor weer het bewustzijn...

Van deze toestand moet de Indiaansche gebruik hebben gemaakt om mij te verzorgen, want als ik weer uit de verdooving ontwaakte; gevoelde ik een zalig welzijn, over het geheele lichaam...

De koorts was verdwenen en mijn knie deed mij geene pijn meer...

Dat was toch het bewijs dat de Indiaansche mijne dood niet wilde en het stelde mij gerust.

De moed kwam weer in mij terug.

Ik bevond mij alleen in de hut en beproefde op eigen krachten recht te komen.

Het ging met weinig moeite en ik kon ook op mijne beenen steunen.

Eenige stappen kon ik ook doen, tot buiten het gordijn, waar ik op een paar meters afstand de vrouw zag zitten bij een houtvuur, waarboven een keteltje, dat op twee staven, op steenen gelegd, te koken stond.

— Zoo, reeds te been, zei de Indiaansche... Maar, blijf niet te lang staan. Ga zitten... Ge zoudt ineens te veel van uwe krachten vergen...

Ik gehoorzaamde...

— Nog eenige teugen van den drank die ik aan het bereiden ben en een dag rust, en ge zult er weer voorstaan als ware er niets gebeurd...

Ik zei dat ik mij reeds kloek gevoelde en dankte met hartelijke woorden.

— Ja, sprak de Indiaansche, ja, dat is nu op dit oogenblik wel oprecht gemeend, maar binnen enkele dagen, enkele weken, om u niet te bedroeven zal ik zeggen enkele maanden, denkt gij er niet meer aan en zoudt ge voor mij niets meer doen, als vergelding voor den dienst dien ik u thans heb bewezen... Zeg niet neen, ik heb genoeg geleden om het leven te kennen en te weten hoe de menschen elkaar behandelen... Ik heb al die ondervinding gekocht met mijn goud!

En ze lachte weer schril...

De schrik sloeg mij onder dat gegil om het hart.

— Uw goud? vroeg ik.

Zij keek mij doordringend aan, hare oogen blonken, werden grooter, puilden uit hunne kassen...

— Ja, ik heb gezegd: mijn goud, want ik heb het gehaald, waar gij het gaat zoeken... Ik ken den weg naar de plaats waar het als op een heuvel opgehoopt ligt...

Eenige oogenblikken verzonk zij in gepeinzen.

Dan hernam zij:

— Kent gij den weg?

Wat moest ik antwoordden?

Besloten antwoordde ik:

— Ja, ik ken hem...

— Ga niet langs daar.

— Waarom niet?

— Het goud brengt geen geluk aan...

Ze zweeg weer een stond, om dan in een vloed van woorden los te barsten:

— Luister naar mijn raad, jongeling, en keer terug op uw stappen!... Uw levensheil staat op het spel... Ik smeek u, ga geen goud halen... Ge zijt jong en schoon en het goud zal u oud en leelijk maken... Ga niet!... Ga niet!...

Er lag waanzin in hare blikken...

Na dien uitval ging ze voort, met zachte stem, als op vertrouwelijke wijze:

— Ik ook ben jong en schoon geweest... Gelooft gij mij?

— Dat kan men u nog aanzien.

Zij lachte, maar deze maal zacht.

— Toen mijn vader stierf, was ik twintig jaar en ik had zijne tent niet verlaten, gedurende gansch mijne jeugd, dan om in den omtrek rond te zwerven, te voet en te paard, te jagen, te zwemmen, te slapen als ik er lust toe had, en geen stond werd mijn levensgeluk verbroken...

Wanneer mijn vader sterven ging, moet er een booze geest in onze tent gedrongen zijn, want hij fluisterde mij — ik dacht dat het mijn vader was — het geheim van den goudvoorraad in het oor.

Ik luisterde met gespannen aandacht, zooals men naar de laatste woorden van een stervende luistert, om geen zuchtje te laten verloren gaan...

Ik voelde diepe smart, omdat ik alleen stond.

Dat is erg voor een jong meisje, dat niet de geringste levenskennis heeft opgedaan...

Kort daarna leerde ik den man kennen, die mij naar de bittere bron der levenskennis zou voeren...

Ik beleefde in de eerste maanden dat wij malkander kenden de gelukkigste stonden van mijn bestaan.

Onze harten waren, zoo dacht ik het toch, zoo voelde ik het toch, innig samengekluisterd.

Ik had dien man — ik ken zijn naam niet meer, sinds lang wil ik zijn naam niet meer weten — lief als het licht mijner oogen.

En hij?

Ik geloof dat hij mij even vurig minde en wij samen zouden geleefd hebben zonder ooit iets anders te betrachten...

Toen sloop de booze geest tusschen ons.

Ik sprak mijnen geliefde van het goud...

Het vervloekte goud!

En weer liet zij dien schrillen lach hooren, die aan waanzin deed denken...

— Ik zei hem dat ik goud genoeg wist liggen om gansch het land onzer vaderen te koopen.

Zijn eerste woord was:

— Waar?...
— Dat mag ik u niet zeggen.
— Waarom niet.
— Ik heb mijn stervenden vader gezworen dat ik het geheim aan niemand zou verklappen.
— Ook aan mij niet?
— Ik kende u toen niet en ik heb beloofd aan geen schepsel ter aarde.
Hij werd voor de eerste maal boos gezind en op bitsigen toon voegde hij mij toe:
— Gij hebt mij niet lief!
Het eerste harteleed werd ik toen gewaar, in eene vlijmende pijn.
Ik borst in tranen los, die niet te stelpen waren.
Gevoelde hij het leed dat hij mij had aangedaan.
Of veinsde hij?
Hij sprak weer zachte woorden, maar deze eindigden met de vraag:
— Kom, zeg het mij?
Het goud liet hem niet meer los!
— Neen, ik mag het niet zeggen.
Toen werd hij woedend.
— Ik wil het weten!
Hij stond dreigend voor mij... Hij greep mij bij de schouders en schudde mij heen en weer.
— Zeg het, of...
— Neen!
Ik kwam in opstand, rukte mij los en kreet:
— Als ge nog een hand naar mij uitsteekt, ga ik heen en ik keer nooit meer bij u terug!
Zag hij in dat hij te ver gegaan was?
Hij overmeesterde zijne zenuwen en werd kalmer.
— Wij zouden toch zoo gelukkig kunnen leven als wij over al dat goud beschikten.
— Leven wij nu niet gelukkig?
— Zeker, maar als gij het leven onder de menschen in de groote stad moest kennen, zoudt ge beter inzien dat wij daar te zamen nog een gelukkiger bestaan zouden vinden.
— In de groote stad worden de Azteken beschouwd als een minderwaardig ras en met minachting behandeld, uit den weg geschopt. Mijn vader heeft er verbleven en mij zoo dikwijls verteld hoe hij er als het uitschot der bevolking werd bejegend.
— Niet als wij er schatrijk zouden komen... Dan zouden wij er kunnen genieten van al de vermaken die de Mexicanen er vinden...
Ik had hem toch zoo danig lief en toen ik inzag dat hij nimmer een gelukkig oogenblik aan mijne zijde zou beleven, als hij niet met goud beladen naar de hoofdstad zou kunnen gaan, besloot ik toe te geven.
Hem het geheim bekend maken, dat nooit. Den eed gezworen bij het sterfbed van mijn vader zou ik nooit schenden, al dreigde mij het grootste onheil, al moest ik het betalen met mijn leven...
Er was echter een ander middel, dat hem zonder eedverkrenking tevreden kon stellen.
—Luister, zei ik... Gij weet dat ik voor u alles zou doen, het onmogelijke om u gelukkig te zien.
Ik zal morgen op weg gaan om den goudvoorraad te zoeken en gij zult mij opwachten aan de andere zijde van de baan, langswaar ik zal terugkeeren... Ik zal zooveel goud meedragen, als ik sleuren kan...
En om te zien hoever zijn gouddorst hem drijven kon, voegde ik er bij:
— Vind ik geen goud, dan keer ik niet terug.
Hij staarde mij navorschend aan.
— Gaat dat?
Hij nam mij in de armen.
— Gij zijt een echte Indiaansche vrouw, sprak hij. Ik heb u zoo oprecht lief!
Zelfs de mogelijkheid dat ik zonder goud niet zou terugkeeren, schrikte hem niet af.
— Ik zal gaan.
Nog denzelfden dag vertrok ik.
Het was een lijdensweg, want de goudvoorraad laat niemand naderen dan ten koste van een bovenmenschelijke kracht.
— Ik heb er reeds iets van ondervonden, zei ik.
— Iets!... Ja, iets... Nog niets schier, jongeling... Ik geef u nogmaals den raad: ga niet... Keer terug...
— Gij zijt gegaan.
— Uit liefde, ja!
— En ge zijt er gekomen?
— Ja.
— Dan kan ik het ook.
— Gaat gij ook uit liefde, om eene vrouw te voldoen?
— Neen, ik dien een ander ideaal.
— Mag ik het kennen.
— Ik ga om den keizer te redden.
— De keizer?... Wie is dat?...
Ik gaf haar kort en bondig eenige inlichtingen over de toestanden in Mexico, waar zij niets, gaar niets scheen van af te weten, en eindigde met haar diets te maken dat ik alle hoop op de keizerin had gesteld, om het lot der Indianen in Mexico te zien verbeteren.

Zij lachte nog schriller dan ik het van haar gehoord had.
— Gij hoopt op dankbaarheid?... Ik heb het u reeds gezegd, jongeling, dat bestaat niet onder de menschen. Ik heb ook gedacht dat zoo iets te vinden was, maar niemand bezit er genoeg van om er een morzeltje van te verliezen en daarom vindt ge niets!
— Ik denk er anders over, vrouw...
— Jong en geen ondervinding!...
— Het is mogelijk, maar ik wil in ieder geval deze ondervinding opdoen, al was het dan ook in schade en schande.
— Mijn levensverhaal zal u misschien iets leeren, u doen nadenken, onbezonnen jonge man...
Hij wachtte mij op de aangeduide plaats en ik viel uitgeput voor zijne voeten, toen ik hem den zak met goud wilde geven...
Wij vertrokken naar de groote stad en werden er, zooals hij het voorzien had, niet slecht ontvangen, en sommige kregen geduld, in eene andere omgeving gevleid, want het goud, dat wij met kwistige handen rondstrooiden, deed onze afkomst vergeten.
Nog tweemaal ging ik naar den voorraad...
Toen ik er den derden keer geweest was en een zak goud had medegebracht, was mijn lieveling des anderendaags verdwenen, kwam niet meer naar onze woning...
Wat was er gebeurd?
Ik dacht dat hij in een hinderlaag was gevallen, dat men hem gedood had om hem te berooven, want dat gebeurde meermaals in de hoofdstad aan menschen die goud meedragen...
Ik zocht hem overal...
Eindelijk vernam ik dat hij de stad had verlaten met een schoon Mexicaansch meisje, dat hij reeds geruimen tijd kende...
Ik dacht het te besterven, maar het menschelijk hart, de menschelijke geest kan veel lijden, zonder er onder te vergaan...
Voor zelfmoord, waar ik wel aan dacht, schrikte ik terug... Ja, ik had er den moed niet toe...
Na weken en weken van smart en wanhoop te hebben doorgebracht, sommige dagen in echte vlagen van waanzin, had plots een ommekeer in mij plaats...
Hoe het kwam weet ik niet...
De ontrouwe verdween uit mijne gedachten en op korten tijd, zoo afgevallen dat ik ook was, werd ik weer de sterke vrouw van vroeger...
Ik ging goud halen...
Ja, jonge man, zonder levensideaal ging ik weder den gevaarlijken weg langs, om goud te bezitten...
Wat was mijn doel?...
In de hoofdstad terug te keeren en er te genieten met volle teugen van al wat het leven kon geven aan eene vrouw die overal met goud beladen optreed...
Zoo deed ik... Hoelang ik dat bestaan sleet, wat ik gedaan heb, daar weet ik niets meer van...
Het is misschien maar goed ook...
Ben ik gelukkig geweest, ben ik ongelukkig geweest? Ik weet er niets meer van!...
Ze lachtte weer, met die gillenden, waanzinnigen lach, die mij koud om het hart sloeg.
Toen ik al mijn leed vergeten was, hebben ze mij gevangen genomen en opgesloten, in een gesticht voor zieken, in een huis voor geesteskranken, in een toevluchtoord voor misdadigers?
Dat weet ik ook al niet meer...
Ik kon er vluchten...
Ik ging terug naar den goudvoorraad...
Meer had ik van mijne krachten verwacht dan ze nog geven konden.
In den omtrek dezer plaats gekomen werd ik gevaarlijk ziek, geheel uitgeput, onbekwaam nog een stap te doen.
Aan mijn ongelukkig bestaan zou zeker door den dood een einde zijn gesteld geworden, ware hier geen stokoud Indiaan geweest, die mij op de baan aantrof, naar zijne hut droeg en mij verzorgde.
Maanden was ik krank, zwierf ik tusschen leven en sterven, maar de kruiden die de man voor mij plukte en waarvan hij mij het afkooksel drinken liet, overwonnen de ziekte en ik genas.
De kwaal had echter haar stempel op mij gedrukt, en ik was de oude vrouw geworden, die gij thans voor u ziet.
Naar ziel en lichaam was ik versleten...
Het leven was mij onverschillig geworden en ik liet den goudvoorraad onverlet.
Ik bleef bij den Indiaan, die mij zoo degelijk had verzorgd en die mij al zijn wetenschap, wat de geneeskracht der kruiden en het zoeken van voedsel in deze wouden aangaat, in den geest overplantte en mij zoo in de gelegenheid stelde hem behulpzaam te wezen

toen hij ook door de ziekte, of liever door den hoogen ouderdom ten grave werd gesleept.

Toen hij dood was en door mij begraven, besloot ik hier te blijven leven.

Ik ben gelukkig, heb den ganschen dag noodig om in mijn bestaan te voorzien, wortels, fruit en ander groen te zoeken, met stroppen en werpstokken wild te vangen, te koken en te rooken, zoodat ik er in geluk aan het verleden niet te denken.

Hier zal ik sterven...

Ik heb thans de gordijn van het verleden nog eens opgelicht, u mijn levensgeschiedenis verhaald, jonge man, om u klaar en duidelijk te doen inzien dat het goud geen geluk, dat het goud veel onheil voor de stervelingen medebrengt...

En ik zeg u: keer op uwe stappen terug!

Ik schudde het hoofd.

— Neen, vrouw, zei ik, neen, ik volhard in mijn besluit, ik zal tot het einde gaan. Is ondank mijne belooning, dan zal ik toch tevreden zijn omdat ik mijn plicht gedaan heb!

De Indiaansche zei niets meer.

Ik dronk den drank die zij voor mij had toebereid, dommelde in een zoeten sluimer en des anderendaags was ik zoo goed te pas en te been als ik het ooit geweest was.

Nog eens trachtte de oude mij te overreden van mijn plan af te zien, maar toen zij zag dat het niet hielp, gaf zij mij een soort koek dien zij uit wortels bereid had, eenige sneden gerookt vleesch en, in een aarden potje, een brei van gekookte bladeren, waarvan ik een klein stukje knauwen moest als ik gewaar zou worden dat mijne krachten mij begaven.

— Gij zult dat groot noodig hebben, zei ze, want nog verschrikkelijker dingen staan u te wachten... Op uwen rug ligt de trap van den boozen geest en de waterval des doods...

— Ik weet het.

— Ja, maar gij weet niet wat het is.

— Ik verwacht mij aan het ergste... Ik dank u voor al wat gij voor mij hebt gedaan... Vaarwel...

Zij had mij den weg gewezen en ik stapte den boschwegel op, die naar den goudvoorraad leidde...

Toen ik tusschen de boomen van het woud ging verdwijnen, keek ik nog even om.

De vrouw stond bij hare hut...

— Keer terug, keer terug! riep zij met luide stem.

Ik schudde neen met het hoofd, wuifde met de hand en ging voort.

Ik hoorde toen haar schril gelach, dat mij onheilspellend in de ooren klonk, mij deed huiveren...

Het lot was geworpen...

Hier staakte Arroz zijn verhaal...

Hij schonk een vollen beker van den vurigen wijn en dronk hem in één teug ledig...

HOOFDSTUK XII

DE TRAP VAN DEN BOOZEN GEEST EN DE WATERVAL DES DOODS

— Amigo, sprak don Diego, amigo, ik ben overgelukkig dat gij mijn vriend, dat gij onze vriend zijt... In naam van ons allen breng ik u eene oprechte en diepgevoelde hulde... Wie ooit een hand naar u uitsteekt in mijne tegenwoordigheid leeft een second later niet meer... Ik bewonder uwe wilskracht, uwe hardnekkigheid, uwe andere schoone hoedanigheden... Gij zijt een man!...

Wat ik niet goed begrijp is dat gij dat oude wijf geen ranseling hebt beloofd als ze nog durfde te lachen!...

— Om haar te bedanken voor al hare goede zorgen?

— Madre de Dios, dat is geene reden om iemand alle oogenblikken het kiekenvleesch te doen krijgen, door te lachen als een hongerige papegaai!...

— Om dan mijn verhaal voort te zetten, zei Arroz, die ook een einde wilde stellen aan het gebabbel van don Diego, die anders wel een paar uur zou voort gepraat hebben, zal ik u zeggen dat de weg door het bosch goed begaanbaar was en diensvolgens door vele dieren gebruikt moest worden, want menschen kwamen er mijns denkens zelden langs...

Mijn tocht vorderde dan ook snel, des te meer dat buiten enkele verstroppingen van het pad door slingerplanten, ik geen hinder ondervond...

Zoo geraakte ik uit het woud en kwam op een open plein, dat zich uren ver scheen uit

te strekken, want slechts heel in de verte teekende zich op den helderen horizon het rotsgevaarte af, dat ik vóór den nacht moest bereiken, daar ik anders niet de minste beschutting zou vinden om mijn vermoeide ledematen eenige rust te gunnen...

Het waren gronden met laag gewas of gras bewassen, gedroogd onder de stekende zonnestralen en afgewisseld door plekken van de rotsachtige aarde waar geen pijltje gras of groen was komen opschieten.

Ik kon slechts langzaam vooruit en ik baadde letterlijk in mijn zweet...

Onderscheidene malen ben ik verplicht geweest te gaan zitten, in de brandende zon, om een greepje met de vingers in het aarden potje der Indiaansche te doen, hetgeen mij weer kracht gaf...

Het was noodig, want lang kon ik in de zonnestralen niet stil zitten en moest mijn weg weer voortzetten.

Ik naderde de rotsen, die zich hoog verhieven en regelrecht uit den grond opschoten, zonder de kleinste helling, als een effen muur van graniet, waarin geen het geringste blokje uitstak, dat een steun zou kunnen bieden voor eene beklimming.

En deze muur strekte zich uit zoover het oog kon dragen, als was hij daar neergezet geworden om de streek in twee te snijden...

Naar de aanduidingen van den toovenaar moest ik daar eene kleine grot vinden en eenige stappen verder de trap van den boozen geest...

Ik vond de plaats na eenig zoeken.

De trap, die eerder eene ladder moest genoemd worden, stond loodrecht tegen de rotsen, naar ik schatten kon wel een vijftigtal meter hoog...

Ze bestond uit treden, zeer dicht boven elkaar gezet, hoogstens een viertal decimeters lang en een decimeter breed...

Het waren houten treden, die weinig benuttigd schenen te zijn, want ze waren schier niet versleten.

Langs daar moest ik naar de rotsvlakte, die naar de voorraadkamer van het goud leidde...

Eerst des anderdaags zou ik beproeven naar boven te komen, daar ik te vermoeid was en wist dat de beklimming van de trap, ofschoon ze zeer gemakkelijk scheen, met veel hinder zou gepaard gaan...

In de kleine grot, die door menschenhanden in het graniet was uitgekapt geworden, vond ik gedroogd gras, dat echter schier vergaan was, hetgeen aantoonde dat het zeer lang gelegen had...

Het kon niet veel meer de hardheid van den rotsvloer verzachten en ik zag mij verplicht er nieuw te gaan aftrekken, om er eene legerstede van te vormen...

Dat was weer een lastige arbeid, in de heete lucht, en het was dan ook met een zalig gevoel dat ik mij, zonder aan eten te denken op dat bijeengeraapte bed uitstrekte en dadelijk insliep.

In den vroegen morgen werd ik door den honger gewekt, en, na het noodige voedsel genuttigd te hebben, ging ik de trap nog eens in oogenschouw nemen.

Hij scheen er mij nu minder gevaarlijk uit te zien dan den avond te voren en ik aarzelde dan ook niet het beklimmingswerk maar dadelijk aan te vatten.

De toovenaar had mij gezegd:

— Met één voet op de eerste trede, zet ge den tweeden voet op de tweede trede, dan de eerste op de derde trede en plaatst den anderen voet er naast.

Zoo staat ge dan op den derden trap. Ge herbegint op dezelfde wijze met de volgende treden...

Ik geraakte zoo tot op de vierde trap met één voet, maar toen ik den anderen op de vijfde trede zette, sloegen de trappen naar omlaag, om naast malkander bijeengesloten eene effen plank te vormen, over geheel de hoogte van de ladder en deze schoof vrij onzacht naar beneden, en des te onverwachter, daar ik reeds de hand had uitgestoken om mij aan de hoogere treden vast te klampen...

Ik wist dat een verkeerde stap mij naar beneden zou doen schieten, en toch stond ik beteuterd, uit mijn lood geslagen, de gladde plank te bekijken die in de plaats van de trap tegen den rotsmuur opklom...

Volgens de onderrichtingen van den priester moest ik nu naar de kleine grot terug, waar ik in den wand een metalen ring moest vinden...

Ik moest dezen ring met beide handen vastgrijpen en hem naar mij toetrekken...

Als ik hem dan weer losliet zou de ladder weer in haren normalen toestand komen...

Ik zocht zorgvuldig de wanden af, maar ontdekte niets dat aan een ring geleek...

Geen moed gaf ik op, maar mijne pogingen hadden niet den minsten uitslag.

Ik liep buiten en zag dat het nog steeds een gladde plank was die tegen de rotsen stond...

Weer begon ik de wanden der grot te onderzoeken, af te tasten van links naar rechts, van hoog naar laag, toen ik opeens naar het welfsel blikte, zonder redeneeren, geheel toevallig, en daar iets zag blinken...

Het was een groote ring, uit koper, misschien wel uit goud gesmeed...

Hij bevond zich echter veel hooger dan mijne armen reikten en ik zag niet in hoe ik er zou aan geraken...

Weer naar buiten...

Nergens was een rotsblokje te bespeuren, dat ik naar binnen zou kunnen rollen, om er op te staan en zoo den ring vast te krijgen...

Alles was er op berekend om de beklimming van de rotsen te verhinderen en den waaghals, die het toch doen wilde, te ontmoedigen...

Goede raad was duur, des te meer dat ik daar alleen stond en mij zelve raad moest geven!

Ik beproefde, met echte sprongen eener wilde kat, mij aan den ring vast te klampen, maar dat ging niet, omdat hij te hoog hing...

Ik ging op het droge gras zitten nadenken, en het weenen stond mij nader dan het lachen.

Ik martelde mijne hersens om er iets op te vinden...

Niets daagde in mijn brein op...

Wanhoop greep mij aan...

— Terugkeeren...

Een stond slechts kwam die gedachte in mij op, maar op deze vraag, die ik mij zelf stelde, antwoordde ik dadelijk met een beslist:

— Dat nooit, al moest ik tegen den rotsmuur trachten op te klauteren...

Dat kon niet, ik wist het wel, maar ik riep het luide uit, om moed te herwinnen...

Don Diego kon zich niet weerhouden het verhaal van Arroz te onderbreken.

— Dat bewijst, sprak hij, dat ge met twee moet wezen om naar het goud te gaan...

— Als ik daar aan gedacht had op dat oogenblik, zei de jonge Indiaan, zou me dat toch geen sprong vooruit hebben geholpen...

Beter ingericht moet men naar den voorraad gaan, maar dat beseft men eerst wanneer men er eens geweest is...

Waarom de toovenaar mij dat alles niet had gezegd?

Misschien wist hij het ook niet of mocht hij mij niet meer mededeelen dan hij gedaan had.

Wat er ook van zij, ik zat daar hulpeloos... En ik verloor zooveel tijd!...

Ik liep een heel eind ver, langsheen den rotsmuur, met de hoop er een stuk graniet te ontdekken, of meerdere stukken, die ik dan naar de grot zou dragen, om er een hoop te vormen, waarop ik staande den ring zou kunnen bereiken.

Mijn hardnekkig pogen werd met een goeden uitslag bekroond, doch zeer ver van de plaats waar de trap zich bevond...

Ik ontdekte een grooten rotsklomp, die lange jaren te voren van de hoogte moest afgebrokkeld zijn, want hij was in den grond gedrongen, er mede als vergroeid en had de kleur der aarde aangenomen...

Het kostte mij veel inspanning om die granieten blok los te werken en ik moest met geweld den klomp voortbollen, daar hij zeer zwaar woog en door zijn vorm moeilijk voort te sturen was...

Ik geraakte er mede in de grot, maar zonk dan ten einde krachten op den vloer...

Een lange rust had ik noodig en het mengsel uit het aarden potje der oude Indiaansche zweepte mij weer op...

Ik beklom den steen en trok den ring naar beneden, die slechts met groote krachtsinspanning en de zwaarte van geheel mijn lichaam te bewegen was... Toen ik hem losliet zette hij zich terug vast tegen de zoldering...

Ik liep naar buiten...

De trap stond daar weder, met al zijne smalle treden...

Ik kon herbeginnen...

Nog eens herinnerde ik mij goed wat de priester mij had gezegd, maar toen ik den voet op de vijfde trede plaatste, gleed ik weer naar beneden...

Ik deed dus niet wat ik doen moest...

Had ik iets vergeten?...

Ja, daar vlamde het plots als in vuurletters voor mijn geest op...

Ik moest met beide handen op de achtste trede drukken op het oogenblik dat ik mijn voet op de vijfde plaatste...

Opnieuw aan 't werk!

Ik geraakte tot de twee derden der sporten, toen ik weer iets moest gedaan hebben in strijd met den gegeven regel voor de beklimming, want de treden sloten zich weer naast elkaar en ik gleed in dolle vaart naar beneden, waar ik op de teenen de harde aarde raakte en een kreet van pijn slaakte...

Toch herbegon ik, toch tartte ik den boozen geest, die er zulk een groot behagen scheen in te vinden, mij aanhoudend te dwarsboomen...

Als de meeste menschen wijtte ik den boozen geest, hetgeen gebrek aan geheugen mij deed ondervinden...

Nu kwam ik er toe, met gespannen hersenen, de ladder tot enkele sporten voor het uiteinde te beklimmen en, verheugd dat ik eindelijk had overwonnen, klampte ik mij aan de hoogste sport vast om spoediger boven te wezen...

Ik had te vroeg victorie gekraaid!

Op het oogenblik dat ik de hoogste trede vastgreep, om mijn lichaam met de armen boven te halen, sloten zich de treden en ik moest haastig mijne handen wegtrekken, zooniet zouden ze gepletterd geworden zijn...

Onder mij hoorde ik het schril gelach der oude Indiaansche...

— Ziet ge wel, kreet don Diego, dat ge het wijf had moeten doodrammelen, om haar dat lachen af te leeren!... De heks was u nageslopen, om zich te verheugen in uw tegenslag!

— Neen, zei Arroz, neen, want ik heb haar niet gezien.

Het moet in mijne verbeelding geweest zijn dat ik het gegil heb gehoord of het is de schreeuw van een vogel geweest...

Zij zou er trouwens niet het minste belang bij gehad hebben mij te zien mislukken!

— Belang neen, bromde don Diego, maar plezier!

— Ik gleed weer naar beneden, zoo hervatte Arroz zijn verhaal, en schoof een eind ver over den harden grond, zoodat ik met verzeerden buik half bedwelmd liggen bleef...

Toen ik na enkele oogenblikken weer tot bezinning kwam, vervloekte ik mijzelf, want ik begreep zeer wel dat ik de schuld van het gebeurde op mij moest nemen en het mislukken niet op den nek van den boozen geest moest schuiven...

Ik had met de twee handen op eene lagere trede moeten drukken en niet naar boven grijpen...

Toen ik bekomen was van mijn schrik, ging ik in de grot den ring weer aftrekken en herbegon de beklimming van de trap, met veel geduld en al de onderrichtingen stipt in acht nemend.

En deze maal geraakte ik boven...

Met eene zachte glooiïng van den rotsachtigen grond ging de onmetelijke, kale vlakte die voor mij lag naar beneden...

Ik stapte langzaam voort, want als men eene helling te rap volgt, dan wordt men al te spoediger eene vermoeidheid in de beenen gewaar...

Nadat ik geruimen tijd gegaan had, stond ik plots voor een afgrond...

Loodrecht groeiden de rotsen er uit op, met hier en daar eenige uitstekende bochten en enkele gaten, die het afdalen mogelijk maakten, maar gevaarlijk was deze onderneming in alle opzichten...

Daar beneden lag het goud...

Naar de aanduidingen van den toovenaar moest er eene koord naar beneden hangen, die bij het naar beneden klauteren moest helpen.

Ik vond ze, maar tot mijne groote ontsteltenis was ze verduurd en ik kon ze met de handen breken.

Deze hulp werd mij ontzegd door het noodlot...

Ik moest het dan maar op eigen krachten wagen...

Mijn leven stond op het spel, daar gaf ik mij goed rekenschap van, want eene verkeerde beweging zou mij in den afgrond smakken en mijn lichaam zou door de bochten der rotsen uiteengestooten levenloos in de diepte terecht komen...

Maar op dezen verschrikkelijken tocht had mijn leven reeds meer dan eens de kans geloopen op te houden en ik aarzelde dan ook niet lang...

Ik begon te dalen, vastgeklampt aan de uitstekende rotsgedeelten, den voet in een der holten, dan weer bengelend boven een stuk waarop ik moest vasten voet krijgen door mij te laten afglijden...

Eindelijk bereikte ik een soort trap, met zware en breede treden in de rots uitgehouwen, maar waarvan de meeste treden verbrokkeld waren en stukken graniet onder den voet lieten wegrollen...

Op handen en voeten, soms schier op den buik kruipend moest ik voorzichtig trap voor trap de diepte in...

Een kreet van vreugde ontsnapte mijnen mond toen ik vasten grond onder de voeten voelde...

Ik bevond mij op een zandig terrein, door hooge rotsen ingesloten en dat een twintigtal meter breed kon wezen...

Het was het bed eener rivier, die door eene instorting genoodzaakt was geworden een anderen weg te zoeken en eene gansche beek van deze bedding was uitgedroogd op een nog al tamelijk grooten afstand...

Ik moest dezen zandweg volgen en zoo een kromming vinden, waar een inham had bestaan en het water misschien eeuwen lang klontjes en brokken goud had bijeengebracht.

Nog enkele stappen en daar lag het goud voor mij...

Ik kon zien dat er op verschillende plaatsen dezer ruime kriek, als ik het zoo noemen mag, gegraven was geworden, waarschijnlijk om grootere stukken te vinden dan de kleine klontjes, die overal verspreid lagen, en die men de moeite waard niet had gevonden op te rapen...

Il vulde den zak dien ik had medegebracht met de kleine klontjes en had hem op korten tijd goed gevuld gekregen...

Gij hebt gezien, toen ik hem daar straks heb uitgeschud dat er zeer veel klompjes in waren en schier geen groote...

Ik legde mij te slapen bij het goud, in het zand, en ik had deze rust goed verdiend...

Toen ik ontwaakte verslond ik als het ware, want ik had een wolvenhonger, het laatste voedsel dat ik nog had overgehouden, en begaf mij weer op weg...

Klimmen tegen de rotsen op moest ik niet meer doen, en dat gaf mij weer opgewektheid en moed...

Ik volgde de bedding der rivier, die aan den inham, waar de goudvoorraad lag, een bocht had gevormd en nu een eind recht voortliep...

Toen uit de verte klonk mij een luid gedruisch in de ooren, als dat door een leger boomen voortgebracht, die door een hevigen storm worden dooreengeschud...

Dat geluid deed mijn moed weer merkelijk zakken en ik aarzelde een stond voort te stappen...

Het was de waterval des doods die mij verwittigde dat ik haar ging naderen...

Het was de laatste hinderpaal dien de toovenaar mij had aangewezen en deze gedachte deed mij weer moed scheppen en mijn tocht voortzetten...

Het oude rivierbed maakte weer eene kromming en toen ik nog enkele stappen gedaan had, stond ik aan den oever van een stroom, die nu langs een ander bedding met eene buitengewone snelheid zijn water voortstuurde...

Takken en kleine boomstammen, die door den stroom werden medegesleept, vlogen als het ware voorbij...

Ik moest nu langs den oever voortstappen, tot ik aan den waterval zou gekomen zijn...

Deze bestond, zoo had de priester het mij uitgelegd, uit tien niet ver van elkaar gelegen tafels, zoodat het water eigenlijk langs tien treden in de diepte werd gestort, en iemand die langs daar door den stroom werd medesleept, aan stukken rotsen den dood daar zou gevonden hebben...

Waar de eerste trede van den waterval begon, was er geen oever meer.

De twee zijden waren door kleine boomen afgesloten, met dunnen stam en weinig takken, die om zoo te zeggen geene bladeren droegen, en die den zoom vormden van uitgestrekte wouden, die onder water stonden en op hunne beurt door wijde moerassen begrensd waren...

Er was dus geen denken aan de waterval opzij te laten liggen en verder op een weg te zoeken.

Onder de lage boompjes, in den val zelf, liep eene smalle rots, geen hand breed, die boven het water uitstak, en die door het aanhoudend schuren van dit laatste zeer scherp was geworden...

Langs den smallen en soms puntigen rug moest ik de kans wagen naar beneden te gaan, met de overtuiging dat een misstap naar een ijselijken dood zou leiden...

Ik stond er voor en ik moest er door...

Had ik aan teruggaan durven denken, het zou onmogelijk geweest zijn het te doen, want ik had wel geleerd hoe men de trap van den boozen geest beklom, maar niet hoe men er langs naar beneden kon komen...

Ik wierp den zak met goud over den schouder en hield hem stevig met de linkerhand vast... Met de rechter moest ik mij aan de dunne takjes der boomen vasthouden om op den rotsrug de voeten te verzetten zonder er af te glijden...

En het waagspel begon...

Voetje voor voetje, telkens voelend of ik vast op den rotsrug stond, ging ik vooruit...

Mijn hart klopte geweldig, het bloed joeg wild door mijn aderen, en toch moest ik mijne zenuwen bedwingen, want een enkel zenuwtrek zou voldoende geweest zijn om mij te doen wegslibberen en door het water te worden medegevoerd...

Soms gaf een stam toe en boog zich naar het water, soms brak er een tak en moest ik er een ander grijpen en ik had slechts één hand vrij...

Het angstzweet brak mij uit...

Er waren oogenblikken dat ik lust had om los te laten en er een einde aan te stellen...

Maar ik volharde en stond aan den voet van den waterval, op een groot rotsvlak, dat hoog uit het water opstak.

Ik was gered!

Wie ooit zulk een levensgevaarlijk spel heeft gewaagd, zal beseffen hoe gelukkig het was en hoe ik met volle borst adem haalde...

Wat ik nu nog te verrichten had was kinderspel vergeleken bij hetgeen ik achter den rug had...

Eene reeks rotsen was in de rivier verspreid en ik moest van de eene op de andere stappen, soms wel springen, maar niet ver, om op deze wijze een oever te bereiken...

Ik werd echter gewaar dat mijn zak te zwaar was geworden en te hevig op mijn schouder drukte...

Eenige handvollen goud heb ik dan in den stroom geworpen...

— Wat hebt gij gedaan! kreet don Diego... Ons goud in het water verloren gestrooid!...

— Om te beletten dat alles zou verloren gaan...

Eindelijk kreeg ik vasten grond onder de voeten, liep nog een tijd lang langsheen den oever van den breed geworden stroom en bereikte alzoo de baan door het woud, die mij naar den weg voerde waar gij mij hebt ontmoet...

Alles lijkt mij een ware droom, nu het voorbij is...

De twee Indianen kwamen Arroz de hand drukken, zonder een woord te spreken.

Jan en Kobe volgden hun voorbeeld.

Don Diego schudde de hand van den jongen Indiaan als wilde hij dezes arm uit het gelid rukken...

— Amigo, zoo sprak hij met dreunende stem, amigo, ik bewonder u!... Ik, don Diego, die nooit vrees heb gekend, die nooit voor wat het ook weze uit den weg ben gegaan, die met den duivel zelf het staal zou kruisen, ik zeg u dat ge de moedigste kerel zijt van geheel het vaderland!... En als ik u dit zeg, is het de waarheid.

Hij streek zijn knevel op en sloeg de hand aan het gevest van zijn degen.

— Wie het tegendeel durft te beweren, riep hij uitdagend, hij kome hier en ik zal zijn mond voor eeuwig sluiten!... Waar is hij, de onverlaat.

Daar er niemand opdaagde om zich door den degen van don Diego voor eeuwig den mond te laten sluiten, werd de man weer kalm en hij sprak op gewonen toon:

— Jonge man, wij moeten meer goud gaan halen... Heel den voorraadskelder naar hier overbrengen...

— Gij bedoelt, meende Arroz, dat ik terug naar de oude kreek moest gaan, om er zwaardere goudklompen op te delven en naar hier te voeren...

— Als wij samen gaan, dan kunnen wij veel meer op onze schouders laden!

— Mijn beste don Diego, dat gaat niet... Ge moet niet boos worden en mij niet met uw degen dreigen, als ik zag dat ik van uw gezelschap meer last zou ondervinden dan hulp!

— Wat wilt ge zeggen!

— Blijf kalm, als ik er bijvoeg dat ge wel mager zijt geworden, maar toch nog te dik zijt om tegen de hinderpalen op den weg te kampen zooals ik het heb moeten doen.

— Caramba! Gij beleedigt mij!

— Ik zeg de waarheid, maar als dat nu niet het geval was, dan zoudt ge mij toch niet mogen vergezellen...

— De reden, amigo... En eene afdoende reden, eene reden die ik als geldig kan aannemen, of het zal er hier stuiven!

— Gij zijt wellicht vergeten dat ik gezworen heb het geheim aan niemand te verklappen...

— Het is waar.

— En ik ben er overtuigd van dat gij niet zoudt willen dat ik meineedig werd...

— Gij hebt gelijk, amigo... Gaat gij de kans dan nog alleen wagen, al die gevaren opnieuw trotseeren?

— Ja.

— De hand hierop!... Gij zijt de moedigste kerel van de geheele wereld.

— Ik moet mijn plicht doen... Wij moeten over veel goud beschikken, om tot ons doel te geraken.

— Gij gaat langs denzelfden weg naar den goudvoorraad?

— Ja...

— Voorbij het nest der krokodillen?

— Och, met een paar sterke koorden, is het een kinderspel in de boomen over dezen smallen waterloop te geraken.

— Ge zult mij het plezier doen de oude Indiaansche heks, die u heeft uitgelachen en door haar gegil uw tocht heeft vergald, eene ranseling toe te dienen.

— Integendeel, beste vriend, ik ga haar danken en nog eene goede dosis van haar mengsel vragen, dat mij wonderwel heeft gesterkt... Haar gegil zal wel zoo erg niet geweest zijn als ik het met mijn overspannen zenuwen heb geschat...

Indien ik van haar kon te weet komen met welke kruiden zij het bereid, zullen wij er misschien eenige potjes van kunnen koken, die ons wellicht gedurende onze onderneming van nut zullen kunnen zijn...

— Dat heb ik niet noodig, bromde don Diego tusschen de tanden... De oude boezemt mij geen vertrouwen in... Zij kan u haar spottend gehuil nog eens laten hooren, als ge de trap van den boozen geest afdonderd!

— Ik geloof niet dat ik deze nog zoo moedwillig zal worden... Met voorzichtigheid en geduld vooral komt men er zeer goed langs naar boven... Dat ontbrak mij de eerste maal volledig en daarom gleed ik meer dan eens naar beneden.

— En de waterval des doods schrikt u niet af?

— Dat is wel de ergste hinderpaal, maar met touwen en haken zal het gemakkelijk zijn op den smallen rotsrug in evenwicht te blijven.

— Ik hoop wel, zei don Diego, die nog altijd niet goed gezind was omdat Arroz zijn gezelschap op den tocht niet wilde, dat gij niet verplicht zult zijn ons goud in het water te werpen.

— Wees gerust, want ik zal eene kleine handschup en eene bijl mededragen, daar ik in de oude kreek wil graven om groote pepiters te zoeken en het zonde zou wezen zulke brokken goud in het water te smijten...

— Dat zou ik denken!

— Ik zal trouwens twee zakken mede nemen, die ik te zamen gebonden op de twee schouders kan torschen, om op den rotsenrug in den waterval beter in evenwicht te blijven...

— Maar, als ge dan weer van den eenen op den anderen rotsblok moet springen, in den stroom, zullen ze dan niet te zwaar wegen?

— Ik hang ze met de haken aan een koord en sleur ze zoo door het water achter mij mede... Goud mag nat worden, niet waar?

— Gij zijt een held! zei don Diego... Amigo, ik bewonder u!...

— Gij zijt er zelf een, sprak Arroz lachend...

HOOFDSTUK XIII

HOE DON DIEGO WERD BEETGENOMEN

Een smalle spleet in den rotswand gaf toegang tot een tweede spelonk.

De vloer was er bedekt met eene dikke laag droog mos en gras.

Daar sliepen de mannen, in een deken gewikkeld, want het was er vochtig en niet al te warm.

Des anderdaags 's morgens, toen Jan uit deze slaapkamer kwam, zag hij don Diego, in de hemdsmouwen voor de tafel gezeten, waarop hij zijn valies had geplaatst...

Tegen deze laatste had hij een handspiegeltje gezet en, goed ingezeept, was hij zich het gelaat glad aan het scheren.

Toen hij gedaan had met dat werk en met een weinig was de punten van zijn knevel had opgestreken, zei hij, tot zich zelf sprekend:

— Met een frisch gezicht en een goed geslepen degen komt don Diego overal door!... Ha, amigo, goed geslapen?... Niet gedroomd?... Niet van de trap van den boozen geest getuimeld en de oude heks niet hooren lachen?

— Toch niet...

— Ik wel... Ik heb gezweet dat mijn deken er dezen morgen nog vochtig van was... Ik heb in het woud gestaan met een zak goud op den kop zoo groot als deze grot, en ik moest hem met beide handen vast houden, om hem niet te laten vallen...

En niet eene, maar wel tien Indiaansche oude heksen dansten rond mij, hand aan hand, en ze gilden en lachten dat hooren en zien vergingen.

Als dat gehuil ophield, dan hoorde ik haar zingen:

— Hij zal hem laten vallen!... Hij zal hem laten vallen!... De ezel!... De ezel!... En dan is het goud voor ons!... Al het goud voor ons!

Mijn degen hing wel aan mijne zijde en mijne pistolen staken in mijn gordel, maar ik kon er niets mede doen, want ik moest met alle krachten den zak vasthouden...

Ik stond daar hulpeloos, en dat wil nog al wat zeggen, jonge vriend, als ge don Diego heet!

De rondedans, het gegil en het gezang werd voortgezet, toen opeens een der heksen tegen mijn lichaam opklauterde, op mijn schouder sprong en een handvol goud uit den zak greep, om er mede op de vlucht te gaan...

De andere Indiaansche feeksen volgden haar voorbeeld en als de laatste in den zak met beide handen had gegrabbeld, voelde ik dat hij ledig was en over mijn hoofd viel...

Ik wierp hem weg en zag de vrouwen op korten afstand staan, terwijl een hoonend gelach mij tegenklonk.

Ik wilde mijn degen trekken, om op de heksen los te stormen, maar ik kon hem niet uit de scheede krijgen...

Ik greep naar mijne pistolen en wilde op de feeksen vuren, maar de schoten gingen niet af.

Toen kwamen de wijven op mij toe gesprongen en met oergroote pepita's, zooals er geene bestaan kunnen, beukten zij op mijn hoofd...

Ik viel en werd wakker.

Don Diego nam een doek van de tafel en wies het zweet van zijn voorhoofd.

— Het kille zweet breekt mij nog uit, zei hij, als ik er aan terug denk!

Hij begon zijn scheergerief in het handzakje weg te schikken.

— Don Diego? zei Jan met bedeesde stem.

— Wat verlangt ge?

— Ik durf het schier niet te vragen.

— Tegenover een vriend moet ge alles durven, juist als tegenover een vijand!

— Zoudt ge mij een grooten dienst willen bewijzen?

— Alle diensten die niet tegen de eer, de rechtvaardigheid, de waarheid en de liefde zondigen, ben ik bereid aan een vriend te bewijzen.

— Don Diego, zoudt ge mij... zoudt ge mij niet eens willen scheren?

— He?... Ik!...

Bijna brak Diego's verontwaardiging los, maar hij kon ze onderdrukken en zei op kalmen toon:

— Amigo, don Diego zal u scheren!...

— O, ik dank u...

— Geen dank... Zit hier neer, jonge man, en don Diego zal u inzeepen... En wees er dan uw gansch leven trotsch op dat don Diego u heeft ingezeept, Santa Fé de Bogotta!

Zeer handig schoor hij en als het gedaan was riep hij uit:

— Glad als het wezen van een cherubijn!...

Zeg eens, amigo, uw haar zou ook wel eens mogen geknipt worden, want het hangt in uwen nek als een pruik van vroeger tijden!

Hij haalde een schaar en een kam uit het valies en begon het haar van Jan te snijden, maar dat kon hij zoo handig niet als baardscheeren...

Hij knipte het kort weg, hier een centimeter of twee langer dan daar, doch onze jongen van het Schelleken zag er een heel ander schepsel uit als hij uit de handen van don Diego kwam...

Rooie Kobe was intusschen ook in de grot gekomen, had gezien hoe don Diego zijnen vriend Jan opgepoetst had en zei tot dezen laatste:

— Zeg, Jan, zou die Mijnheer Don dat aan mij ook niet eens willen lappen?

— Vraag het hem maar eens.

— Ik zou het niet durven te doen en niet kunnen ook niet!... Vraag gij het eens voor mij.

— Ik geloof dat ik goed zal ontvangen worden, maar ik zal het toch doen, omdat ge mijn kameraad zijt.

En zich tot don Diego wendend, die weer zijn scheergerief aan het inpakken was:

— Mijn vriend hier zou ook verlost wenschen te worden van het rood koper dat zijne wangen en zijn kin bedekt...

— He!... Wat!... Gij gelooft toch niet dat ik hier een barbierswinkel verlang te openen!

— Hij is toch ook een amigo...

Don Diego was dien dag goed gezind, ondanks zijn vervaarlijken gouddroom...

— Ja, hij ziet er leelijk verkoperd uit, onze vriend, zei hij lachend... En er groeit een massa koperdraad op zijn hoofd... Kom hier, jongen, en ik zal u inzeepen... Als er koper groen van komt, draag ik geene verantwoordelijkheid voor de gevolgen...

Rooie Kobe ging onder den zeepkwast en daarna onder het mes...

Jan van 't Schelleken stond het werk van don Diego aan te gapen...

Hij vond het noodig zijne bewondering over dat knap werk te luchten en sprak:

— Het is alsof gij uw geheel leven niets anders hebt gedaan!... Zijt gij baardscheerder geweest, don Diego?

De toegesprokene wierp het scheermes op de tafel, keerde zich tot Jan en riep verbolgen uit:

— Ik, baardscheerder... Ik, don Diego!...

Ge moogt van geluk spreken dat gij mijn vriend zijt, anders zoudt gij deze beleediging met uw bloed uitwisschen!... Baardscheerder... Is dat mijne belooning voor den vriendendienst dien ik u beiden heb willen bewijzen?... Baardscheerder!... Neen, dat is wat al te kras...

Jan was geheel uit zijn lood geslagen.

— Verschooning, mompelde hij... Ik heb dat zoo niet gemeend.

— Het zou er nog aan ontbreken dat ge 't als eene beleediging hadt gemeend!... Doe het nu maar zelf voort...

Hij stak eene sigaret op en ging op een stoel zitten rooken, zonder zich nog verder om den Rooie te bekommeren, die met een geschoren wang, die nu beter de andere rosse kaak deed uitkomen, met verbaasde blikken zijnen makker aankeek.

— Waarom scheert hij mij nu niet voort? vroeg hij.

Jan van 't Schelleken bleef gewoonlijk niet onder den indruk van zulk een geval en de scherts haalde bij hem weer de bovenhand.

— Hij vindt dat ge er mooier uitziet met een gouden kaak, zei hij tot Kobe... Ge moet zoo nu maar blijven, tot de andere weer zal begroeid zijn!

Don Diego wierp het stompeltje zijner sigaret op den vloer en riep uit:

— Wat verteldet ge daar allemaal?... Is het soms over mij dat gij het hebt?...

— Ik bemerk met blijdschap, antwoordde Jan, dat gij wonder goed gezind zijt... don Diego... Ja, ik sprak over u tot mijn verbaasden vriend, die van het gebeurde niets verstaat, dat zulke edele, fijne handjes als de uwe niet gewoon zijn koperdraad weg te krabben, en hij wat geduld moest oefenen...

De Mexicaan glimlachte.

— Amigo, ik zal dan het koperkrabben maar voortzetten, maar draai in het vervolg uwe tong driemaal in uwen mond om eer gij nog iets over don Diego zeggen wilt!

Rooie Kobe kwam weer onder het mes en ook zijn haar onder de scheer, maar het was zoo zacht niet als dat van Jan en hadden de muizen er aan geknaagd, het zou er niet onregelmatiger uitgezien hebben dan toen het geknipt was.

Maar hij zag er toch veel beter uit, geleek niet meer aan een echten wildeman, en hij keek met voldoening in het handspiegeltje...

De jongen was trouwens spoedig en met weinig tevreden.

— Uw beider hoofd, sprak don Diego, ziet er nu uit zooals het behoort, maar uwe kleeren kan ik niet scheren of niet knippen, en ze zijn zoodanig verhakkeld en verscheurd dat ge er niet mede onder deftige lieden kunt komen... En vermits gij u hier onder fatsoenlijke lui bevindt, dient uw plunje te worden in orde gebracht...

— Weet gij er raad voor? vroeg Jan.

— Hebt gij geld?

— Geen duit... Wij hebben niets dan gaten in onze zakken...

— Zoo rijk als ik voor het oogenblik!... In ieder geval kunt ge zoo niet blijven loopen, des te meer dat uw kleeren, hoe miserabel ook, toch nog een soldatenpak verraden, en, moest men u te pakken krijgen, het gevang u dra zou kennen... En daar zouden de vrienden van Juarez u niet levend laten buiten komen... Ge zult moeten doen hetgeen ik ga doen... Mijn pak is onwaardig aan het lichaam van don Diego te blijven... Wij moeten aan Arroz goud vragen om ons in het nieuw te steken...

— De vrienden van zijn vriend moeten zijne vrienden wezen... Trouwens we zijn eedverbondenen en het goud moet dienen om deze verbondenen te helpen, in het belang van de onderneming... Ik zal het hem vragen... —

— Dat is braaf, zei Jan... Wij zullen het later terug betalen.

— Geen woord van, sprak don Diego... Dat doe ik wel, want zoodra ik weer fatsoenlijk onder de menschen kan komen, zal het goud naar mij toevlieden... Eens dat ik er eenige oncen van bezit, groeit het zonder moeite aan...

Ze hadden een sober maar versterkend maal genuttigd, door een der Indianen bereid.

— Nu moet een onzer, sprak Arroz, naar de stad gaan, om alles aan te koopen dat ik noodig heb om terug naar den goudvoorraad te reizen... Ik kan dat niet doen, want als Indiaan zou ik te zeer de aandacht op mij vestigen en het zou slecht kunnen afloopen... Don Diego zal zich er mede moeten gelasten...

— Met veel genoegen, en ik vrees niet de aandacht op mij te trekken... Wie te veel zijne aandacht op mij durft te vestigen, die zal de aandacht van mijn degen uitlokken en er niet zonder kleerscheuren van af komen!... A propos van kleerscheuren, moet ik u doen opmerken dat mijne kleeren er niet mooi meer uitzien en deze van onze twee vrienden er nog erger aan toe zijn...

— Inderdaad, zei Arroz, het zal noodig zijn er andere te koopen, en voor mij ook, want mijn plunje heeft op de trap van den boozen geest en in den waterval des doods danig geleden... Neem ons de maat, met eene koord, zoo goed en zoo kwaad als het gaat, en breng ons ieder een sterk pak mede...

— Baardscheerder, haarknipper en nu nog kleermaker van het verbond, lachte don Diego... Ge zult toch niet kunnen zeggen dat ik mij niet nuttig weet te maken.

Zijne oogen glinsterden en zijn gelaat drukte de grootste voldoening uit, als de zak met goud werd aangebracht en hij zijne zakken mocht vullen.

— Dezen avond, sprak hij, ben ik met gansch het kraam hier terug...

Hij verliet de grot, klouterde naar boven, en toen hij de opening verliet, was hij de opgeruimdste man van heel Mexico.

Hij floot een lustig deuntje en ging het bosch in, waar op een honderdtal meter verder twee paarden, aan de boomen vastgelegd, hun voedsel reeds hadden ontvangen en er zich te goed aan deden...

Don Diego haalde van onder het plantsoen een deken en een lederen riem te voorschijn, na eenig zoeken, want de Indiaan had hem alleen gezegd dat het hier te vinden was, zonder de plaats nauwkeurig aan te duiden.

Hij gespte het deken op den rug van een der rijdieren, sprong te peerd en reed de baan op.

Hij was een goed ruiter en weldra verdween hij, langs den grooten weg, naar de stad op.

— Ik heb daar vrienden genoeg, die mij zullen helpen om alles klaar te spinnen, zoo dacht hij, en mij uit de litsen zullen halen, als die er rond mij mochten gedraaid worden! Daarbij heb ik mijne pistolen en mijn degen, de beste vriend die ik bezit en waar ik nog het meeste op rekenen mag... En de voorzichtigheid is de moeder van de wijsheid, bijzonderlijk in de benarde tijden die we beleven... En ik ben don Diego, dat wil ook iets zeggen... Eene bijl, sterke touwen, haken, een handschup, een koppel zesloopige pistolen, een paar dolken, dat is al wat Arroz noodig heeft. Maar, ik koop het in dubbel en verberg van alles een exemplaar in het bosch...

Hij fronste de wenkbrauwen en zette een oogenblik een stuur gezicht.

— Zou ik het doen? vroeg hij zich af... Is het wel de daad van een don Diego?... Komt het met de eer overeen?...

Hij haalde de schouders op.

— Waarom niet?... Ik doe er geen mensch kwaad mede, want het is Arroz niet die zijn eed verbreekt! En het is in het belang van onze onderneming, want wij zullen veel, zeer veel goud noodig hebben!... Het is niet alleen eene te verrechtvaardige daad, het is een plicht.

Met een gerust geweten reed hij voort, weer opgeruimd en een deuntje fluitend.

Hij kon goed over de baan met zijn geweten, want het was braaf en liet zich gemakkelijk door zijn eigenaar geruststellen.

In de kleine stad waar hij een paar uur later toekwam, was alles kalm en er waren weinig menschen op de straat.

Don Diego reed naar eene herberg, waar hij vroeger reeds dikwijls geweest was, en waar hij zijn paard kon stallen.

Na een paar glazen wijn te hebben gedronken, deed hij zich de gekendste kleergoedwinkel aanwijzen en stond er eenige minuten later met den winkelier te kijken naar de mooiste, met goud bestikte en met smaakvolle linten, gekleurde broeken en jassen die er te bekomen waren, kocht zich het schoonste plunje dat er was uit te kiezen, mitsgaders nieuwe kousen en schoenen, een breeden kanten kraag en een hoed, die met zijn breede randen, zijn gelaat overschaduwde zooals het hoorde...

Met opgestreken knevels en de hand op het gevest van zijn degen stapte hij de straat op...

Hij deed het goud in zijne zakken rammelen en, als hij het edel metaal voelde en hoorde, stak hij fier het hoofd in de lucht, bewust van zijne macht, en geen man in heel Mexico kon gelukkiger zijn dan hij...

Toen hij de straat wilde oversteken, hoorde hij achter zich een stem:

— He! don Diego!...

Hij wendde verrast het hoofd om.

De man die geroepen had trad snel nader.

— Wel, Madre de Dios, riep don Diego uit!... Zijt gij het, Ruy Blas!

— In levenden lijve!

— Ik zou ieder hier verwacht hebben, behalve u!

— Ik zou niet durven denken hebben u hier aan te trekken!

— We gaan een glas drinken op ons weerzien.

— Ik wilde het u voorstellen...

Zij traden een drankwinkel binnen.

Na gezeten te zijn en een kruik wijn besteld te hebben, vroeg don Diego:

— Wat doet gij tegenwoordig, als de vraag niet al te onbescheiden is.

— Niets.

— Dan kunnen wij eene maatschappij stichten, beste vriend, want ik doe voor het oogenblik juist hetzelfde...

— Op onze werkzaamheden!

— Gezondheid!

Ruy Blas ledigde in één teug zijn grooten beker.

— Het gaat er nog goed binnen, zei don Diego.

— Altijd dorst, beste vriend.

— Dan zal ik nog maar eens schenken...

En op vertrouwelijken toon, half luid:

— Nog altijd keizersgezind, beste Ruy Blas?

De andere keek hem strak in de oogen en vroeg:

— En gij?

— Om mij te vangen, dacht don Diego, moet gij vroeger opstaan, amigo, en terzelfdertijd goed uitgeslapen zijn!... Gij antwoordt met eene vraag... Ik betaal u met dezelfde munt...

En hij sprak tot Ruy Blas, die weer een beker naar binnen goot, in één roep:

— Bestaat er nog reden om het te zijn?

— Ge hebt het geraden, beste vriend Diego. Ik heb er genoeg van... De kans is verkeken en...

— Het brengt niets meer op, vulde don Diego den volzin aan.

De andere lachte.

— Zoo is het, sprak hij... Ik hoor met veel genoegen dat gij mijn meening deelt!...

— Ik dacht het wel, zoo overwoog don Diego, dat deze nietdeug, die bij het roepen van leve de keizer! zijn longen bijna deed kapotspringen, nu leve Juarez! huilt dat zijn keel er rauw van wordt... Ik moet den kerel gebruiken, nu het toeval hem onder mijn handen brengt... Het moeilijkste en gevaarlijkste van mijn taak hier is bijlen, pistolen en dolken aankoopen... Ik zal dien schobbejak dat laten doen... Als ik hem betaal, is hij voor nog wat anders te vinden...

Hij bestelde nog eene kruik wijn en zei op vertrouwelijken toon:

— Onder ons gezegd en gezwegen, ik werk voor Juarez...

— Zoo?

— Goed betaald werk, jongen?...

— Kunt gij mij niets in dien aard aan de hand doen of mij als een helper benuttigen?

— Hm... Ja... Zie...

— Geen vertrouwen?

— Toch wel... Ik zal het u dadelijk bewijzen... Ik moet voor eene onderneming bijlen, pistolen en dolken aankoopen, maar ik ben hier zoo goed gekend, en men zou kunnen denken dat ik nog keizersgezind ben!... Ga dat alles eens voor mij koopen en breng het goed verpakt hier... Ik zal u hier wachten...

Hij legde hem nog eens goed uit wat hij noodig had en gaf Ruy Blas het noodige goud om de tuigen aan te koopen.

De man bleef zeer lang weg en don Diego begon zijn geduld te verliezen, dat hij des te gemakkelijker kwijt geraakte daar hij reeds menigen beker wijn had gedronken om het wachten wat te veraangenamen...

Eindelijk vertoonde de lange, magere gestalte van Ruy Blas zich in de deuropening, maar achter hem kwamen nog twee mannen in de kamer...

— Ho! ho! dacht don Diego... Een zonderling samentreffen dat die twee heeren hier met mijn vriend binnentreden... Opgepast!... Ofwel is het een toeval dat zij samen hier komen, en dan kan het geen kwaad, als ze niet hooren wat wij zeggen en 't is best er dan maar spoedig uit te trekken; ofwel zijn het bekenden van Ruy Blas, die mij eens van nabij willen in oogenschouw nemen!... Opgepast... Ik word zooiets gewaar als een voorgevoel, en wel dat ik ongelijk heb gehad vertrouwen in dien kerel te stellen... Opgepast!...

Ruy Blas droeg een zwaar pak, een kistje in een doek geknoopt en met sterke koorden omwonden...

Hij naderde de tafel waar don Diego gezeten was en legde het pak er op.

De twee mannen volgden hem op den voet en stonden op hetzelfde oogenblik vóór don Diego...

Zij hielden in iedere hand eene draaipistool en de vier loopen dezer wapens waren op hem gericht.

Een hunner zei:

— Geen beweging of ge zijt een man des doods!

Don Diego schrok een oogwenk, maar slechts een oogwenk, want hij was zich onmiddellijk weer meester en sprak op kalmen toon:

— Wat is er gebeurd, Ruy Blas?... Waarom dreigen deze heeren mij naar de andere wereld te zenden?...

— Zij hebben...